Downloaded from UvA-DARE, the institutional repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/185053

File ID	185053
Filename	Samenvatting (Summary in Dutch)

SOURCE (OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE):

Type	Dissertation
Title	Learning in contexts. Four cases in higher education.
Author	E.A. Bannink
Faculty	Faculty of Humanities
	Faculty of Social and Behavioural Sciences
Year	2001
Pages	163

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/100614

Copyright

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

Downloaded from UvA-DARE, the Institutional Repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/85130

Description	Samenvatting (Summary in Dutch)
File ID	85130
Filename	UBA002000452_15.pdf

SOURCE, OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE:

Type	Dissertation
Title	Learning in Contexts. Four cases in higher education.
Author	E.A. Bannink
Faculty	Faculty of Humanities University of Amsterdam
Year	2001
Pages	163

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/91026

Copyrights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the copyright holder (usually the author), other then for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the Library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

Samenvatting (Summary in Dutch)

In dit boek worden socio-culturele en interactionele dimensies van vier leersituaties onder de loupe genomen. Uitgangspunt van de analyses is dat leren in de eerste plaats een sociaal proces is en dat voor een goed begrip van wat zich afspeelt in leersituaties met veel deelnemers – nauwkeuriger – moet worden bekeken hoe de interpretatie van uitingen en gedrag *in de situatie* zelf tot stand komt. De methodologische benadering – die in hoofdstuk één wordt beschreven – is multi-disciplinair: inzichten uit de linguistische antropologie, etnografie van onderwijs, linguistische pragmatiek en discourse analyse vormen samen het kader waarin de data worden beschreven en geinterpreteerd.

In hoofdstuk twee gaat het om de dilemma's, die inherent zijn aan het feit dat bij het schrijven van een doctoraalscriptie de docent die begeleidt tevens de beoordelaar van het werk is. De scriptiebegeleider heeft dus een dubbelrol: zij is zowel ondersteuner van de student als vertegenwoordiger van de academische gemeenschap. In haar laatste rol is zij verantwoordelijk voor de standaard van zowel het werkstuk als de 'doctorandus', de twee 'eindproducten' van het proces. Tijdens de begeleiding van de scriptie manoeuvreert de begeleider tussen haar beide rollen. De sociale context van het proces – beperkingen in tijd en vaardigheden, institutionele verplichtingen – kan 'double binds' voor beide partijen tot gevolg hebben, die het succesvol afronden van de scriptie-opdracht in de weg staan.

In hoofdstuk drie worden data geanalyseerd die afkomstig zijn uit een aantal mondelinge taalvaardigheidslessen Engels. Sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw wordt wereldwijd de communicatieve benadering van taalonderwijs gepropageerd. In deze methode staat de 'communicatieve competentie' van de leerders centraal en deze wordt verworven, zo is de gedachte, door het voeren van 'informele gesprekken'. Een precieze analyse van de lessituatie laat echter

zien dat dit een gecompliceerde aanbeveling is die moeilijk is te realiseren in de klas: informele gesprekken blijven altijd ingebed in de formele context 'LES'. Gevolg hiervan is een aantal paradoxen waarmee traditionele tweede taalverwervingstheorieën te weinig rekening houden. De conclusie van dit hoofdstuk is dat taalverwervingsonderzoek de klas niet moet beschouwen als 'zwarte doos', maar wat daar gebeurt systematisch zou moeten onderzoeken voordat onderzoeksresultaten gebruikt kunnen worden als input voor didactische theorieën. Alleen zo zullen deze empirisch en ecologisch valide zijn.

In hoofdstuk vier worden ervaringen met de introductie van de communicatieve taalonderwijsmethode in een internationaliseringsproject in Vietnam besproken. Onderwijsmethodes zijn niet cultureel neutraal. De normen en waarden van de 'thuis' en de 'doel'-cultuur in dergelijke projecten kunnen ver uiteen lopen. Hoewel deze omstandigheid in theorieën over interculturele communicatie veelal als negatief (d.w.z. als een bron van misverstanden en miscommunicatie) wordt gezien, geeft het docenten en leerders ook de gelegenheid cultureel verschillende verwachtingen over de rollen van leraren en leerlingen expliciet aan de orde te stellen, zonder het risico van gezichtsverlies voor een van beide partijen. Hierdoor kan de werkgroep uitgroeien tot een plaats die alle betrokkenen – docenten en studenten – de mogelijkheid geeft te reflecteren op culturele aannames die voor hen vanzelfsprekend zijn.

In hoofdstuk vijf wordt de aandacht opnieuw gericht op een dimensie van de opleiding van leraren. Beroepsopleidingen – zoals bijvoorbeeld voor leraar of arts – worden geconfronteerd met het dilemma dat opleidingssituaties gecreëerd moeten worden die zowel 'veilig' als zo 'echt' mogelijk zijn. Lesgeven aan medestudenten – 'micro-teaching' – is een van de oplossingen die in de lerarenopleiding zijn bedacht voor dit probleem. In dit hoofdstuk worden data afkomstig van een micro-teaching episode van een groep pre-service studenten geanalyseerd waarbij blijkt dat er grote verschillen zijn tussen wat de studenten in de planningsfase belangrijk achten voor een geslaagde les en wat er in werkelijkheid gebeurt. Tijdens de nabespreking kon worden geconstateerd dat dit verschil tussen plan en uitvoering niet het gevolg was van persoonlijk falen van de studenten die de lesjes gaven, maar van gedeelde culturele verwachtingen over het verloop van interacties in de klas, gebaseerd op hun ervaringen met de participatiestructuur van (dyadische) conversationele interacties buiten de schoolse context. Naar aanleiding van deze ervaring waren de studenten zelf in staat een agenda voor de cursus te genereren waarin het onderzoeken van de complexiteit van klasse-interacties hoog genoteerd stond.

Aansluitend op de bevindingen uit de hoofdstukken twee tot en met vijf stelt hoofdstuk zes dat in de lerarenopleiding en bij onderzoek op het gebied van taal leren in formele situaties de 'praktijk' als primair moet worden beschouwd en niet als de plaats waar resultaten en inzichten uit de afzonderlijke disciplines worden bevestigd of bevochten. Een fundamentele vraag daarbij is: wat zijn de data? Wat een uiting betekent is niet los te zien van 'de' context – het spel (met wisselende rollen) tussen leraar en leerlingen, waarin ook time-outs en interrupties gebeurtenissen zijn. Een les is immers geen onveranderlijk sociaal gegeven waarbinnen rollen en taken vaststaan. Contexten voor de interpretatie van gedrag en uitingen worden veeleer door de deelnemers zelf van ogenblik tot ogenblik geproduceerd en veranderd. Om deze gecompliceerde situatie te analyseren is een fijnmazig analytisch instrument noodzakelijk waarmee het effect en de effectiviteit van keuzes en gedragingen in bepaalde specifieke klassesituaties *lokaal* kan worden geëvalueerd.